

2023/2129(DEC)

25.1.2024

OPINIA

Komisji Rozwoju Regionalnego

dla Komisji Kontroli Budżetowej

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja i agencje wykonawcze (2023/2129(DEC))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Younous Omarjee

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Rozwoju Regionalnego zwraca się do Komisji Kontroli Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. przypomina, że wydatki w obszarze spójności są oparte na zwrocie kosztów, a zatem są bardzo złożone i bardziej podatne na błędy niż inne obszary wydatków; przyznaje, że bliskość zamknięcia okresu 2014–2020, elastyczność i dodatkowe finansowanie udostępnione za pośrednictwem CRII(+), CARE i REACT-EU oraz równoległe wdrażanie RRF mogły przyczynić się do zwiększenia presji na instytucje zarządzające i beneficjentów, a tym samym do zwiększenia liczby błędów;
2. podkreśla w związku z tym nieodłączne ryzyko związane z tymi jednoczesnymi działaniami dla wszystkich organów odpowiedzialnych za zarządzanie tymi funduszami i ich kontrolowanie oraz zgadza się z Trybunałem Obrachunkowym, że w tym szczególnym kontekście potrzebne będzie dodatkowe wsparcie doradcze ze strony Komisji dla organów krajowych;
3. wzywa Komisję do uproszczenia procedur administracyjnych, aby zapewnić odpowiedzialne i odpowiednie wydatkowanie funduszy polityki spójności; podkreśla w szczególności potrzebę dalszego uproszczenia przepisów, szerszego stosowania uproszczonych metod rozliczania kosztów oraz poprawy skuteczności kontroli ex ante i ex post;
4. przyjmuje do wiadomości oświadczenie Komisji¹, w którym wspomniano, że szczególną uwagę zwraca się na wdrażanie Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) ze względu na ramy czasowe wydatkowania zasobów NextGenerationEU (NGEU) do końca 2026 r., ale podkreśla dość niewystarczające postępy w zakresie jego wdrażania i wskaźnika absorpcji;
5. z zadowoleniem przyjmuje elastyczność finansową dostępną w wykorzystywaniu funduszy spójności i podkreśla, że dzięki tej elastyczności polityka spójności odgrywała wiodącą rolę w reagowaniu na kryzys związany z COVID-19, sytuacje nadzwyczajne związane z wojną, a także kryzys energetyczny; przypomina jednak, że celem tej polityki jest zapewnienie długoterminowego planowania środków, które powinny wzmocnić spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną między regionami europejskimi; uważa, że polityka spójności po 2027 r. musi zapewniać elastyczność niezbędną do wykorzystania funduszy, aby umożliwić państwom członkowskim oraz władzom regionalnym i lokalnym odpowiednie i wiarygodne kierowanie zasobami, zawsze zgodnie z długoterminowymi celami polityki spójności;
6. przypomina, że bez uszczerbku dla potrzeby wspierania władz, w tym w szczególności władz lokalnych i regionalnych, jak również beneficjentów w lepszym przestrzeganiu zasad wydatkowania i minimalizowaniu błędów, najpilniejszymi kwestiami, którymi należy się zająć w obszarze polityki spójności, są zbyt skomplikowane zasady i

¹ Odpowiedzi Komisji na główne uwagi Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (zarządzanie budżetem i finansami w 2022 r., s. 382).

procedury, wymagające bardziej elastycznych procesów, oraz związane z nimi nieproporcjonalne obciążenia administracyjne, a także skuteczne ukierunkowanie funduszy;

7. zwraca również uwagę na powtarzające się problemy wynikające z przekierowania funduszy spójności do innych obszarów polityki jako zasady, a nie w drodze wyjątku, jak miało to miejsce niedawno w przypadku wniosku STEP;
8. zwraca uwagę na znaczenie legalności i prawidłowości wydatków w obszarze spójności, a także na kluczową rolę, jaką w tym względzie odgrywają instytucje zarządzające i audytowe; przypomina o potrzebie uproszczenia i racjonalizacji kontroli, przy czym należy się skoncentrować na tym, co jest konieczne do zwalczania nadużyć finansowych; przypomina ponadto, że zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów na lata 2021–2027 organy państw członkowskich powinny zgłaszać wszystkie wykryte przez siebie przypadki podejrzewanych lub stwierdzonych nadużyć finansowych związanych z projektami finansowanymi przez UE oraz że powinny zgłaszać te przypadki, nawet jeśli wykryją je przed zadeklarowaniem wydatków Komisji;
9. podkreśla istotną rolę Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych i Prokuratury Europejskiej (EPPO) w ochronie budżetu UE; wzywa wszystkie państwa członkowskie do przystąpienia do EPPO; przypomina, że w swoim wystąpieniu przed Komisją Rozwoju Regionalnego 25 maja 2023 r. Prokuratura Europejska zauważyła, że obowiązujący obecnie system zarządzania i kontroli wydatków UE nie został zaprojektowany, by wykrywać nadużycia finansowe, oraz że kontrole lub dochodzenia administracyjne rzadko wykrywają przestępstwa finansowe, które często mają wymiar transgraniczny; podkreśla potrzebę zapewnienia EPPO środków niezbędnych do wykonywania jej obowiązków; jest zdania, że wzmocniona EPPO umożliwiłaby prawodawcy dalsze uproszczenie ram regulacyjnych na rzecz spójności w celu poprawy wdrażania funduszy;
10. z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie krajowych strategii zwalczania nadużyć finansowych przez 24 państwa członkowskie, ponieważ powinno to zwiększyć ochronę interesów finansowych UE; wzywa do zwiększenia wysiłków w walce z oszustwami na szczeblu UE i w państwach członkowskich;
11. wyraża zaniepokojenie zgłoszonymi przez Komisję planami wypłacenia Węgrom zawieszonych 6,3 mld EUR z RRF w zamian za poparcie przez nie pomocy dla Ukrainy; zwraca uwagę, że zawieszony fundusze nie powinny być przekazywane Węgrom, dopóki środki zaradcze przyjęte przez rząd węgierski nie okażą się skuteczne w praktyce;
12. zauważa, że zgodnie ze sprawozdaniem rocznym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego za rok budżetowy 2022 szacowany poziom błędów w wydatkach w dziale „Spójność, odporność i wartości” wynosi 6,4 %, podczas gdy szacunki Komisji dotyczące błędów – między 1,8 % a 2,6 % – przekraczają próg istotności, ale są znacznie niższe niż szacunki Trybunału²; zwraca uwagę, że chociaż obie instytucje

² Europejski Trybunał Obrachunkowy, Sprawozdanie roczne dotyczące wykonania budżetu UE za rok budżetowy 2022.

stosują różne metody, rosnąca rozbieżność między ich ocenami, zwłaszcza w obszarze spójności, budzi poważne obawy;

13. odnotowuje, że zarówno Komisja, jak i Europejski Trybunał Obrachunkowy uznały za główne źródła nieprawidłowości wydatki niekwalifikowalne, zamówienia publiczne, ścieżkę audytu i pomoc państwa; podkreśla, że można lepiej zająć się powtarzającymi się błędami, takimi jak koszty niekwalifikowalne i projekty, aby pomóc instytucjom zarządzającym w ograniczaniu tych błędów, ale należy to uczynić w sposób, który nie komplikuje zarządzania funduszami ze szkodą dla władz regionalnych i lokalnych oraz beneficjentów końcowych;
14. zwraca uwagę na zwiększone ryzyko umorzenia zobowiązań w nadchodzących latach i wzywa Komisję do kontynuowania i zacieśnienia współpracy z państwami członkowskimi i regionami w celu przyspieszenia i ułatwienia pełnego i prawidłowego zamknięcia okresu programowania 2014–2020, co umożliwi tym organom wyciągnięcie wniosków z wdrażania bieżącego okresu;
15. wyraża zaniepokojenie, że priorytetowe traktowanie RRF w państwach członkowskich powoduje opóźnienia we wdrażaniu funduszy na podstawie rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów na lata 2021–2027; zwraca uwagę na stwierdzone przez Europejski Trybunał Obrachunkowy przypadki nieprawidłowego opracowania koncepcji działań w odniesieniu do powiązanych z nimi kamieni milowych lub wartości docelowych w planach naprawy; podkreśla, że te ostatnie powinny jasno określać wszystkie kamienie milowe i wartości docelowe oraz to, że należy odpowiednio rozwiązać wszystkie problemy dotyczące wiarygodności informacji, które państwa członkowskie zawarły w swoich deklaracjach zarządczych;
16. wzywa państwa członkowskie do przyspieszenia inwestycji w zasoby spójności, aby wspierać tworzenie miejsc pracy, wzrost gospodarczy, konkurencyjność przedsiębiorstw, a także włączenie grup znajdujących się w trudnej sytuacji społecznej, oraz wzywa Komisję do podjęcia w tym celu konkretnych działań, takich jak stworzenie punktu kompleksowej obsługi, który konsoliduje informacje dotyczące wszystkich dostępnych funduszy, w tym aktualne i szczegółowe informacje na temat beneficjentów;
17. zwraca uwagę na ustalenia zawarte w sprawozdaniu specjalnym Trybunału 09/2022 w sprawie informacji na temat wydatków związanych z klimatem na lata 2014–2020 i z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja zaakceptowała³ trzy zalecenia dotyczące znaczenia finansowania rolnictwa dla klimatu, potrzeby poprawy sprawozdawczości w dziedzinie klimatu oraz powiązania budżetu UE z celami w zakresie klimatu i energii;
18. podkreśla znaczenie polityki spójności w promowaniu równości płci i ubolewa, że w cyklu budżetowym UE nie uwzględniono w wystarczającym stopniu równości płci, a Komisja nie wywiązała się jeszcze ze swojego zobowiązania do uwzględniania aspektu płci w budżecie UE; z zadowoleniem przyjmuje jednak to, że Komisja wdrożyła metodykę monitorowania wszystkich wkładów programów wydatków UE na rzecz równouprawnienia płci w wieloletnich ramach na lata 2021–2027 oraz że metodyka ta

³ Odpowiedzi Komisji na główne uwagi Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (Wyniki kontroli wykonania zadań przez Trybunał, s. 388).

miała charakter pilotażowy w projekcie budżetu na 2023 r.

**ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA
KOMISJI OPINIODAWCZEJ OTRZYMAŁ INFORMACJE**

Sprawozdawca oświadcza w ramach swojej wyłącznej odpowiedzialności, że nie otrzymał żadnych informacji od podmiotu ani osoby, które należałoby wskazać w tym załączniku zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ

Data przyjęcia	23.1.2024
Wynik głosowania końcowego	+ : 33 - : 0 0 : 3
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoș, Corina Crețu, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Matthias Ecke, Mircea-Gheorghe Hava, Peter Jahr, Manolis Kefalogiannis, Elżbieta Kruk, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Eric Minardi, Andželika Anna Możdżanowska, Niklas Nienaß, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Witold Pahl, Alessandro Panza, Tsvetelina Penkova, Wolfram Pirchner, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, Monika Vana
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Franc Bogovič, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Sandro Gozi, Denis Nesci, Mauri Pekkarinen, Rovana Plumb, Bronis Ropè
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Jordi Cañas, Marie Dauchy

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

33	+
ECR	Andzelika Anna Mozdzanowska
ID	Marie Dauchy, Eric Minardi
PPE	Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Franc Bogovič, Daniel Buda, Christian Doleschal, Mircea-Gheorghe Hava, Peter Jahr, Manolis Kefalogiannis, Andrey Novakov, Witold Pahl, Wolfram Pirchner
Renew	Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoș, Jordi Cañas, Sandro Gozi, Mauri Pekkarinen
S&D	Isabel Carvalhais, Corina Crețu, Matthias Ecke, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Tsvetelina Penkova, Rovana Plumb, Marcos Ros Sempere
The Left	Younous Omarjee
Verts/ALE	Rosa D'Amato, Niklas Nienieß, Caroline Roose, Bronis Ropé, Monika Vana

0	-

3	0
ECR	Elżbieta Kruk, Denis Nesci
ID	Alessandro Panza

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się